

Komentář k evangelium: Na počátku bylo Slovo

Evangelium a komentář 2.
neděle po Narození Páně. „Ty
jsi židovský král?“ Ježíš přišel
hlásat nebeské království a zve
nás, abychom se stali jeho
součástí. „Království pravdy a
života, království svatosti a
milosti, království
spravedlnosti, lásky a pokoje“.

04.01.2025

Evangelium (Jan 1,1-18)

Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila. Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle. Bylo světlo pravé, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo na svět. Na světě bylo a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali. Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno, kdo se zrodili ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. Jan o něm vydával svědectví a volal: „To je ten, o kterém

jsem řekl: 'Ten, který přijde po mně, má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.'“ Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista. Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Syn, který spočívá v náručí Otcově, ten (o něm) podal zprávu.

Komentář

O vánočních svátcích radostně rozjímáme nad stále živými příběhy, kterými nám evangelia vyprávějí o Ježíšově narození. K zamyšlení se nám však předkládají i texty, jako je ten dnešní, které nás vyzývají, abychom se povznesli nad drobné příjody a malebné detaily, zamysleli se nad tím, co je základem tajemství Ježíšova narození, a lépe pochopili jeho význam a důsledky, které má pro náš život. Máme před sebou obdivuhodný text, v němž jsou

harmonicky shrnuty základy naší víry.

„Na počátku bylo Slovo“: Slovo (nebo Slovo) není stvoření, ale někdo, kdo existuje od věčnosti. „a Slovo bylo u Boha (ho Theós)“: jde tedy o jinou osobu než tu, která je v řeckém textu nazývána ho Theós s členem a která odkazuje na Otce, původce všeho. Tato osoba, odlišná od Otce, však také od počátku „byla Bohem“ (v. 1), sdílela jeho vlastní přirozenost. Evangelijní text nás tak uvádí do nitra Trojice: jediné božské přirozenosti, v níž je ale rozlišení osob. Prozatím se dozvídáme o tom, z něhož všechno pochází (ho Theós), a o Slově.

Když si pak připomeneme první kapitolu knihy Genesis, popis stvoření světa v sedmi dnech, je v Janově textu velmi hlubokým způsobem vysvětleno, co v ní bylo řečeno jednoduše. V té zprávě začíná

každý z těchto dnů takto: „Bůh řekl..... (buď světlo, ať je obloha, ať vydá země zeleň atd.)“, a to, co Bůh řekl, se ihned stane: „a stalo se tak“. To znamená, že Bůh stvořil vše, co existuje, tím, že vyslovil své Slovo, prostřednictvím svého Slova. Proto se také hned prohlašuje, že „Všechno povstalo skrze ně (Slovo) a bez něho nepovstalo nic, co jest“ (v. 3).

V tomto bodě, a v tomto okamžiku spočívá velikost toho, co chtěl Bůh v plnosti času udělat, překvapivá a nevídaná novost: „Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi“ (v. 14a). Tato božská osoba, která je Slovem, na sebe vzala lidskou přirozenost, takže aniž by přestala být Bohem, stala se člověkem, jako každý z nás. Vtělil se do konkrétní a hmatatelné osoby: Ježíše. Slova Janova evangelia mají veškerou sílu očitého svědka: „viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a

pravdy“ (v. 14b). „To není učené slovo rabína nebo učitele zákona,“ upozorňuje Benedikt XVI., „ale vášnivé svědectví pokorného rybáře, kterého jako mladého muže přitahoval Ježíš z Nazareta, během tří let života sdíleného s ním a ostatními apoštoly zakusil jeho lásku – natolik, že sám sebe nazval ‚učedníkem, kterého Ježíš miloval‘ –, viděl ho zemřít na kříži a zjevit se vzkříšeného, a pak spolu s ostatními přijal jeho Ducha. Ze všech těchto zkušeností, rozjímaných ve svém srdci, Jan vyvodil důvěrnou jistotu: Ježíš je vtělená Boží Moudrost, je jeho věčné Slovo, které se stalo smrtelným člověkem“[1].

To vše nám ukazuje, jak zdůrazňuje svatý Josemaría, že „Bůh naší víry nežije ve vytržení, neshlíží nezúčastněně na náš osud, bídu a nouzi. Je to Otec, který tak miluje své děti, že posílá na svět Slovo, druhou osobu Nejsvětější Trojice, aby se toto

Slovo stalo tělem, zemřelo za nás a vykoupilo nás"[2].

Ve všech okamžicích svého života, dokonce i jako dítě v betlémských jeslích, nám Ježíš zjevuje Boží dobrotu, moudrost, milosrdenství, něhu a velikost. „Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Syn, který spočívá v náručí Otcově, ten (o něm) podal zprávu“ (v. 18).

Francisco Varo

[1] Benedikt XVI., Anděl Páně, 4. ledna 2009.

[2] Escrivá de Balaguer, Josemaría, Jít s Kristem, č. 84.

Francisco Varo

komentar-k-evangelium-na-pocatku-bylo-
slovo/ (12.08.2025)